

AI – Kdo je Sára? Digitální stopa

Tato úloha je vhodná pro 6.–9. ročník ZŠ / Návrh úlohy vypracovala Veronika Veseloušová

DIGITÁLNÍ STOPA

„KDO JE SÁRA?“

Motivační otázka pro žáky:

Všimli jste si, kolik informací o sobě lidé nechávají na internetu? Přemýšleli jste někdy, co všechno o člověku může zjistit někdo cizí jen z veřejně dostupných dat?

Vytváření představy:

Představte si, že jdete po zasněžené cestě. I když už tam nejste, zůstávají za vámi stopy. Podobně funguje digitální stopa – každý příspěvek, komentář, fotografie nebo profil může o člověku něco prozradit. Když někdo tyto stopy sbírá a propojuje, může o nás zjistit víc, než si myslíme.

Metodika AI dětem uvádí, že cílem aktivity je rozvíjet schopnosti vyhledávání a analýzy informací a zároveň porozumět pojmu digitální stopa a významu bezpečného chování online.

„DIGITÁLNÍ STOPA A OSINT“ Z PORTÁLU [AI DĚTEM](#) – KURIKULUM UMĚLÉ INTELIGENCE PRO ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLY.

POMŮCKY

- tablety nebo počítače (mobily)
- internetové připojení
- pracovní list
- AI asistent / Chatbot
- připravené odkazy na profil a materiály k aktivitě

CÍLE

Badatelsky objevit, jaké informace lze zjistit z veřejně dostupných zdrojů, co je digitální stopa a proč je důležité chránit své soukromí v online prostředí.

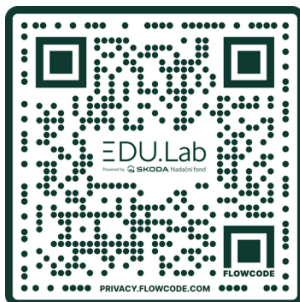
Metodika uvádí, že se žáci učí, že pohybem v online prostoru za sebou uživatel zanechává digitální stopu, jejíž analýzou lze získat informace, a zároveň kriticky uvažují nad pohybem v online prostoru a dodržují bezpečnostní pravidla.

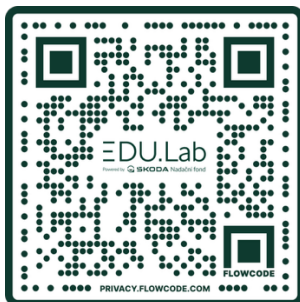
POSTUP (ZADÁNÍ PRO ŽÁKY)

1 Otevřete zadané online materiály k fiktivní osobě Sáře.

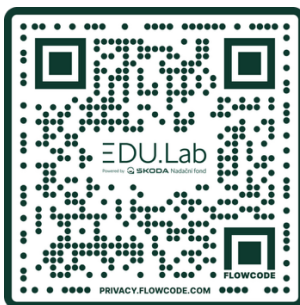
- Instagram (musíte být přihlášení): <https://www.instagram.com/sarinkaaaa3101/> (nebo QR kód)

- Blog: <https://sarinkaaaa3101.cz/> (nebo QR kód)

2 Vyhledejte a zapište co nejvíce informací, které lze o této osobě zjistit z veřejných zdrojů.

- Použijte tento formulář: <https://tegram-edulab.cz/sara.pdf> (nebo QR kód)

3 Rozdělte nalezené informace do kategorií, například osobní údaje, zájmy, vztahy, místa, zvyky nebo kontakty.

4 Pomocí chatbota zjistěte, co znamená pojem digitální stopa a co je OSINT.

- Digitální stopa je
- OSINT je

5 Ve dvojici nebo skupině diskutujte, které informace by bylo bezpečné sdílet a které už představují riziko.

6 Diskutujte spolu s žáky, jaké riziko představuje shromáždění takových informací pro nás jako společnost. Otvírejte otázky, zdali jsme národ ovlivnitelný na internetu a zdali můžeme podlehnout dezinformaci.

- Zde se nabízí otevřít vliv sociálních sítí na naše podvědomí. Tím, že o nás algoritmus dokáže nasbírat spousty informací z našeho života, tak se stáváme zranitelní. Algoritmus nás dokáže snadno identifikovat a doporučit obsah, který nás může podvědomě navádět k názorům, se kterými bychom např. nesouhlasili – viz. např. vliv před volbami, názor na válku/covid,..

7 Sepište doporučení, jak omezit množství citlivých informací, které o sobě člověk zveřejňuje online.

8 Co bych měl zlepšit po této zkušenosti se Sárrou?

SHRNUTÍ

Zkoumáním jsme zjistili, že i z veřejně dostupných dat lze o člověku získat překvapivě mnoho informací. Digitální stopa vzniká při běžném používání internetu a může vypovídat o našich zájmech, pohybu, vztazích i návycích. Proto je důležité přemýšlet nad tím, co sdílíme, s kým to sdílíme a jaké informace o sobě necháváme veřejně dostupné. Metodika doporučuje tuto lekci pro 6.–9. ročník ZŠ a uvádí časovou dotaci 45 minut, s doporučením spíše na 90minutový blok.

Úloha je vhodná pro 6.–9. ročník ZŠ. Dobře funguje ve dvojicích nebo menších skupinách. Aktivita rozvíjí digitální kompetence, kritické myšlení, mediální gramotnost i bezpečné chování online. V metodice je zároveň důležité, že fotografie, texty i příběh fiktivní osoby byly vytvořeny pomocí generativní AI, takže lze navázat i tématem syntetické reality a ověřování důvěryhodnosti obsahu.